



**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2074/22-T

| | |
|----------------------------|---|
| Název | Salesiánské středisko volného času Don Bosco |
| Sídlo | Vítkovická 1949/28, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava |
| E-mail | Ostrava.stredisko@.sdb.cz |
| IČO | 65468961 |
| Identifikátor | 600031764 |
| Právní forma | školská právnická osoba |
| Zastupující | Mgr. Václav Lipinský |
| Zřizovatel | Salesiánská provincie Praha |
| Místo inspekční činnosti | Vítkovická 28, 702 00 Ostrava 1 |
| Inspekční činnost na místě | 22. 11. – 24. 11. 2022 |

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střediskem volného času podle příslušného školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Posláním Salesiánského střediska volného času Don Bosco (dále „středisko“) je výchova a zájmové vzdělávání převážně romských dětí a mládeže z Ostravy, která je založena na

křesťanských principech, s cílem připravit je na život ve společnosti. V průběhu školního roku středisko organizuje pravidelnou zájmovou, spontánní a příležitostnou činnost, v období hlavních a vedlejších prázdnin pobytové a příměstské tábory. Ke dni inspekční činnosti středisko evidovalo 174 účastníků vzdělávání ve 74 zájmových útvarech. Řada z nich navštěvovala během dne více zájmových útvarů. Obvyklá provozní doba střediska je stanovena od 13:30 hodin do 18:00 hodin, případně se upravuje podle aktuálních činností.

Středisko informuje o své vzdělávací nabídce a přijímání účastníků k zájmovému vzdělávání prostřednictvím svých webových stránek (www.boscostrava.cz), sociálních sítí, spoluprací s vybranými základními školami a prezentováním své činnosti přímo ve vytypovaných zejména sociálně vyloučených lokalitách. Podle vyjádření ředitele i pedagogů vzbuzují zájem o činnost střediska také kladné reference pravidelných účastníků vzdělávání případně návštěvníků jednotlivých akcí, kteří je sdělují svým vrstevníkům a známým. Informace se tak dostávají především k cílové skupině, s níž středisko pracuje, méně pronikají do povědomí širší veřejnosti.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel střediska je ve funkci od 1. 5. 2019. Provádí průběžné hodnocení zájmové činnosti, výsledky projednává na pedagogických radách i provozních poradách a seznamuje s nimi zřizovatele. Složení pedagogického sboru svou odborností a zkušenostmi vzhledem k realizovaným aktivitám umožňuje plnit cíle školního vzdělávacího programu a zajišťovat zájmové vzdělávání. Součástí pedagogického sboru jsou dva asistenti pedagoga pro práci s dětmi se sociálním znevýhodněním. Středisko nenabízí zájmový útvar zaměřený na polytechnické obory a hudbu. Výrazně převažují tradiční obory výtvarné, tanec, deskové hry a především sportovní.

Rozsáhlá budova, ve které středisko sídlí, je ve vlastnictví zřizovatele, který ji pronajímá Místní komunitě Salesiánů Dona Bosca a ta na základě smlouvy o podnájmu nebytových prostor část budovy pronajímá středisku. Středisko má k dispozici několik kluboven, hernu stolního tenisu, hudebnu, knihovnu, kuchyňku, výtvarnou dílnu, školní dílnu, lezeckou stěnu, tělocvičný sál s podiem, zasedací místnost a klub. Ředitel střediska průběžně vyhodnocuje stav materiálních podmínek pro činnost a usiluje o jejich zkvalitňování, klubovny se inovují a průběžně doplňují potřebnými pomůckami. Všechny prostory jsou velmi dobře vybaveny příslušnými potřebami pro jednotlivé zájmové činnosti. Venkovní sportovní aktivity probíhají na multifunkčním hřišti s umělým povrchem nebo dětském hřišti s prolézačkovým modulem.

Hlavním zdrojem financování činnosti střediska je dotace ze státního rozpočtu, která byla použita na mzdy, související zákonné odvody, provoz atd. Významně podporuje činnost střediska Statutární město Ostrava, v rámci prevence kriminality poskytuje pravidelně účelové dotace na tyto projekty. Projekt Oratoř – otevřený klub, jež je zaměřen na rozvoj sociálních dovedností účastníků, jak v přímé interakci s pedagogickými pracovníky, tak mezi účastníky navzájem, současně umožňuje i účastníkům doučování. Projekt Kroužky, který podporuje širokou paletu činností v zájmových útvarech, financuje zejména jejich materiální zajištění a Projekt Oratoř na ubytovně, jež je zacílen na děti ze sociálně slabých rodin ve vyloučených lokalitách, umožňuje dětem aktivně trávit volný čas, kooperovat ve skupině, pracovat s kvalitními učebními pomůckami, účastnit se prázdninových aktivit atd. Rovněž Biskupství Ostravsko-opavské se cíleně zapojuje, poskytuje finanční dar, jehož účelem je podpora integrace romské menšiny a pastorece romských dětí. Aktivním přístupem vedení střediska získalo finanční prostředky z Operačního programu Jan Amos Komenský na projekt, jehož prioritou je vzdělávání zaměstnanců střediska. Tržby střediska

za úplatu od účastníků jsou minimální, neboť pro účastníky, jenž odevzdají přihlášku do konce října daného školního roku, jsou poskytované aktivity v Oratoři a zájmových útvarech bezplatné, pro později registrované účastníky je stanoven symbolicky poplatek v rozmezí 50 Kč až 200 Kč podle věku. Vícezdrojové financování umožňuje realizovat výchovnou a vzdělávací činnost střediska.

Pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a požární prevence byly součástí vnitřního řádu a dalších dokumentů, účastníci s nimi byli prokazatelně seznámeni. Středisko systematicky vytváří podmínky pro fyzické i psychické bezpečí účastníků. Nastavená preventivní opatření byla účinná, k úrazům dochází minimálně, a to převážně nepozorností účastníků při sportovních aktivitách. Vstup do budovy je v době činnosti personálně zajištěn, což minimalizuje nebezpečí vniknutí cizích osob.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hlavní aktivity střediska se člení na interní, příležitostné a prázdninové. V rámci interní činnosti, kde mají přístup všichni registrovaní účastníci, se jedná o programy Doučování, Oratoř, duchovní aktivity v rámci Oratoře a jednotlivé zájmové útvary. Doučování se uskutečňuje obvykle podle zájmů jednotlivých účastníků v době od 13:30 hodin. Po něm následuje pravidelná činnost v zájmových útvarech podle denního rozvrhu, která nabízí možnost věnovat se činností odpovídajícím věku a zájmu účastníků vzdělávání. Souběžně funguje Oratoř, kde mají účastníci možnost trávit volný čas po celou dobu provozu střediska pod dohledem pedagogického pracovníka a nabízí dětem a mládeži možnosti smysluplného využívání svého volného času. Program Kostel funguje v rámci Oratoře a je zaměřen na duchovní program, přípravu a realizaci mše svaté ve spolupráci se Salesiány. Příležitostná a spontánní činnost zahrnuje jednak tábory, víkendové pobyty, výlety, sportovní turnaje a kulturní akce, ale i jednorázové akce, kterých se zúčastňují i opakovaně jednotliví účastníci. Všemi aktivitami prostupují základní myšlenky křesťanských hodnot.

Prevence rizikového chování vychází z poslání střediska, náplně jeho činnosti a důsledného vyžadování a dodržování stanovených pravidel chování účastníků vzdělávání. Na její realizaci se podílejí všichni zaměstnanci střediska. Často řešeným problémem je značná fluktuace účastníků a nepravidelnost v docházce do zájmových útvarů.

V navštívených zájmových útvarech byli pedagogové na činnost dobře připraveni a účastníci projevovali zájem a dostatečnou aktivitu. Vztahy mezi účastníky a vedoucími byly velmi korektní. Náplň zájmových útvarů je rozdílná, některé jsou zaměřeny převážně na odpočinkové činnosti, jiné mají výrazný sportovní charakter. Pedagogové dokázali své účastníky účinně motivovat, průběžně je hodnotili, rozvíjeli pozitivní vztahy a vzájemnou spolupráci. Výrazný byl také individuální přístup k účastníkům vzhledem k malým počtům v zájmových útvarech. Pedagogové byli pro svoji práci motivovaní, projevovali vstřícnost, zájem a individuální přístup k účastníkům vzhledem k jejich možnostem, schopnostem a dovednostem, respektovali jejich věkové zvláštnosti a umožňovali tak každému z nich prožít si úspěch. Metody a formy práce byly vhodně voleny, činnosti byly promyšlené a v souladu se stanovenými plány. Vedoucí zájmových útvarů poskytovali účastníkům k jejich práci a výsledkům účinnou pomoc.

Poskytované zájmové vzdělávání odpovídá potřebám přijatých účastníků, významně podporuje rozvoj jejich základních vědomostí, dovedností, schopností a dodržování společenských pravidel. Spontánní i řízené činnosti jsou vedeny v rodinné atmosféře. Středisko již tradičně připravuje programové aktivity pro děti z Dětského domova a Školní

jídelny, Ostrava-Slezská Ostrava, Na Vizině 28, příspěvková organizace a také připravuje tematické programy pro žáky základních škol.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky práce střediska jsou patrné ve všech okruzích činnosti. Jedná se zejména o podchycení dětí a mládeže ohrožené rizikovými faktory, jejich motivaci k účelnému využívání volného času a příležitost pobytu v bezpečném prostředí. Významná je zásluha o osobnostní rozvoj dětí při pravidelné přípravě zaměřené na zvládnutí základních dovedností.

V loňském školním roce se příležitostných akcí zúčastnilo 1 916 účastníků, víkendových akcí 751 účastníků. V rámci spontánních činností středisko registrovalo 6 227 účastníků, jednotlivými tábory prošlo 684 účastníků. V rámci táborové činnosti pořádá středisko i tábor rodin, který je určen pro celé, převážně romské rodiny.

Dlouhodobě úspěšní jsou účastníci vzdělávání ve sportovních soutěžích. Při středisku působí Oddíl stolního tenisu Don Bosco, hrající na úrovni okresního přeboru mužů. Jeho hráči středisko pravidelně reprezentují. Předních míst na soutěžích a turnajích dosahují pravidelně také účastníci zájmového útvaru fotbal. Externí vedoucí tohoto útvaru pracuje ve středisku již 16 let, vychoval celou řadu sportovců a pracuje již s další generací účastníků. Na slavnostních akademiích nebo oslavách příležitostně vystupují tanečníci ze zájmových útvarů. Pozitivní zpětnou vazbu poskytují středisku i bývalí účastníci, kteří se do něj rádi vrací a přihlašují k zájmovému vzdělávání své děti. Přehled výsledků činnosti je každoročně zveřejněn ve výroční zprávě.

Příznivá atmosféra ve sledovaných činnostech a dílčí dosažené úspěchy jsou dokladem úspěšného působení střediska. Středisku se daří podchytit část dětí a mládeže ze sociálně vyloučených lokalit a rozvíjet jejich individuální zájmy.

Středisko kromě již zmiňovaných sociálních partnerů, zřizovatelem a Místní komunitou Salesiánů Dona Bosca spolupracuje i s organizací Člověk v tísni, o. p. s. a při zaštitování logistiky a výdeje potravin potřebným osobám z Potravinové banky.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- V roce 2019 došlo ke změně na pozici ředitele střediska a k částečné obměně pedagogického sboru.
- Od poslední inspekční činnosti ve školním roce 2013/2014 došlo k navýšení počtu realizovaných zájmových útvarů z 42 na 74 a postupnému materiálnímu vybavení střediska pro vzdělávání účastníků.

Silné stránky

- Individuální přístup pedagogických pracovníků k jednotlivým účastníkům zájmového vzdělávání.
- Všichni registrovaní účastníci mají možnost smysluplně trávit volný čas podle svého zájmu v bezpečném prostředí.
- Posilování křesťanských hodnot u účastníků zájmového vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká a nepravidelná docházka ze strany účastníků jednotlivých zájmových útvarů.
- Absence zájmových útvarů se zaměřením na polytechnické obory a hudební činnosti.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Cíleně zaměřenou propagací a inovací obsahu vzdělávání naplnit kapacitu nabízených zájmových útvarů.
- Nabízet více zájmových aktivit s polytechnickým zaměřením a se zaměřením na hudební činnosti.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 7 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program platný od 1. 1. 2019
2. Rozpis zájmových útvarů školní rok 2022/2023
3. Deníky zájmových útvarů pro školní rok 2022/2023 (vzorek)
4. Záznamy s pedagogických rad školní rok 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
5. Plán činnosti Salesiánského střediska Don Bosco na školní rok 2022/2023
6. Výroční zprávy školní rok 2020/2021 a 2021/2022
7. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogů volného času (vzorek)
8. Školní matrika (vzorek)
9. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
10. Vybraná dokumentace za rok 2021 a 2022 k hodnocení materiálních a finančních podmínek střediska

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně

připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Karel Richter, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jiří Crhonek, školní inspektor

Bc. Ludmila Kubicová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.